

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 304/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. augusta 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milošom Gerom, Štefánika 217, Bytča, pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 50 C 126/2011-111 z 20. novembra 2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 142/2014-135 z 30. júna 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Cdo 94/2017 z 25. októbra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 16. januára 2018 sa [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), domáhal vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho v záhlaví označených práv,

ku ktorým malo dôjsť rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 50 C 126/2011-111 z 20. novembra 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 142/2014-135 z 30. júna 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Cdo 94/2017 z 25. októbra 2017 (ďalej len uznesenie najvyššieho súdu).

2. Z príloh pripojených ku sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa na okresnom súde v postavení žalobcu domáhal na žalovanej – [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) vydania nezabudovaného tepelno-izolačného materiálu, eventuálne zaplattenia sumy 1 445,86 € a trov konania. Žalobu odôvodňoval tým, že v rámci dohodnutých rekonštrukčných prác so žalovanou priviezol do rekonštruovaného objektu tepelno-izolačný materiál. Následne však prestal s výkonom rekonštrukčných prác, pretože žalovaná mu nevyplatila časť dohodnutej odmeny v žalovanej výške za dovtedy vykonané práce. V priebehu konania žiadal zastaviť konanie o návrhu na vydanie veci a ďalej požadoval zaplattenie žalovanej sumy z dôvodu nedoplatku na vykonaných prácach.

3. Okresný súd rozsudkom konanie o vydanie veci zastavil a žalobu o zaplattenie žalovanej sumy zamietol s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že sťažovateľ nevykonal rekonštrukciu riadne a včas podľa písomnej dohody a žalovaná neschválila práce a náklady zahrnuté do rozpočtu. Konkrétnejšie v odôvodnení uviedol, že sťažovateľ pôvodne žiadal vrátiť zakúpený materiál v hodnote 1 445,83 €. Počas konania návrh na vydanie veci (nezabudovaného tepelnoizolačného materiálu) žiadal zastaviť a požadoval od žalovanej, aby mu vyplatila sumu vo výške 1 445,83 € z dôvodu, že *„na rekonštrukčných prácach má nedoplatok na vykonaných prácach v zmysle ním predloženého rozpočtu zo dňa 31.01.200... Z vykonaného dokazovania však vyplynulo, že navrhovateľ nevykonal rekonštrukciu drevenice riadne a včas, o čom svedčí protokol o posúdení diela zo dňa 05.12.2008 a výpoveď svedkov... že navrhovateľ síce zakúpil na rekonštrukciu drevenice materiál zn. Isover v sume 43.557.-Sk (1.445,83 €), avšak pôvodne bol dohodnutý iný materiál zn. NOBASIL v sume 47.000.-Sk (1.560 €),*

čo navrhovateľ nezohľadnil pri svojom výpočte a že navrhovateľ opustil stavbu dňa 30.09.2008 t.j. 1 mesiac pred uplynutím lehoty na ukončenie rekonštrukcie drevenice a že navýšenie dohodnutej ceny za dielo oznámil navrhovateľ odporkyni písomne až listom zo dňa 30.10.2008... Keďže cena za dielo bola vopred dohodnutá konštantne (podľa rozpočtu vypracovaného navrhovateľom na sumu 187.000.-Sk), prislúchala by v navrhovateľovi novo určená cena len v prípade, ak by odporkyňa od dohody neodstúpila bez zbytočného odkladu po oznámení novej ceny. Odporkyni však navrhovateľ písomne oznámil nešpecifikované navýšenie dohodnutej ceny za dielo listom zo dňa 28.08.2008 a až navýšenú sumu podľa odporkyne listom zo dňa 30.10.2008 (čl. 55) t.j. 1 mesiac pred uplynutím lehoty na ukončenie rekonštrukcie drevenice a 1 mesiac už po faktickom ukončení prác. Tvrdenia navrhovateľa, že o navýšení dohodnutej ceny informoval odporkyňu už v júli 2008 a potom následne listami adresovanými jej otcovi [REDAKOVANÉ], súd nemohol vziať do úvahy ako dôkaz postačujúci k preukázaniu úkonu zhotoviteľa účtovať práce a náklady do rozpočtu nezahrnuté z písomným súhlasom odporkyne. Navrhovateľovi nie je možné priznať ani primeranú náhradu za vykonané práce a nákup materiálu (§641 OZ) nim účtovaného navyše z dôvodu, že v konaní zmätočne preukazoval ním vykonané práce, vyčíslenie ktorých nekorešpondovalo so samotným návrhom... Napokon súd dodáva, že pokiaľ by mal vyhovieť návrhu navrhovateľa na úhradu sumy 1.445,83 € ako náhradu za materiál zn. Isover, ktorý bol zakúpený a započítaný do pôvodného rozpočtu, táto vymáhaná suma bola evidentne navrhovateľovi uhradená podľa pôvodného rozpočtu, a to za 1) vo vyššej sume (účtovaný iný drahší materiál), za 2) podľa predložených dodacích listov je žalovaná suma nepresná a za 3) navrhovateľ práce skutočne nedokončil, takže uvedená úhrada by predstavovala obohatenie v jeho prospech, keďže skutočný výkon na základe dohody o rekonštrukcii drevenice nebol dokončený.“.

4. Proti výroku rozsudku, ktorým okresný súd zamietol žalobu, sťažovateľ podal odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol tak, že rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Uviedol, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno týkajúce sa všetkých tvrdení, ktorými odôvodňoval svoj návrh, a konkrétne nepreukázal písomné schválenie prác a nákladov nezahrnutých do rozpočtu či dodatočné písomné objednanie prác žalovanou. Proti tomuto

rozhodnutiu sťažovateľ využil aj mimoriadny opravný prostriedok, ktorý najvyšší súd odmietol.

5. Sťažovateľ nasmeroval svoju ústavnú sťažnosť proti všetkým už uvedeným rozhodnutiam všeobecných súdov. Namieta, že všeobecné súdy svoje rozhodnutia presvedčivo neodôvodnili, a tým zasiahli do jeho procesných práv. Následne uvádza rozsiahle skutkové okolnosti, ktoré podľa jeho názoru všeobecné súdy nevyriešili, prípadne nesprávne právne posúdili. Podľa jeho názoru všeobecné súdy nevypočuli tzv. kľúčových svedkov – [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Rovnako tak nezohľadnili fotodokumentáciu a iné relevantné listiny, ktoré v priebehu konania predložil, a v odôvodnení svojich rozhodnutí neuviedli, z akých dôvodov sa nimi nezaoberali. Preto ak všeobecné súdy konštatovali, že sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno, nebolo to preto, že by dôkazy nepredložil, ale preto, že ním navrhované a predkladané dôkazy neboli zohľadnené. Okrem toho namieta, že všeobecné súdy nevyhodnotili ním tvrdenú skutočnosť, že žalovaná bola uzročená s navýšením rozsahu prác a ceny, čo potvrdila svojím podpisom na listine zo 4. júla 2008 s názvom „Popis dohodnutých rekonštrukčných prác a časový plán“. Žalovaná vedela, že bude potrebných viac finančných prostriedkov na zakúpenie stavebného materiálu, než sťažovateľovi poskytla. Tým, že nakupoval materiál v snahe dokončiť dielo, vzniklo na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie, s čím sa však všeobecné súdy nevysporiadali. Pokiaľ všeobecné súdy uzavreli, že sťažovateľ nevykonal rekonštrukciu riadne a včas, sťažovateľ oponuje, že to bola žalovaná, ktorá mu znemožnila dokončiť práce, pretože mu neposkytla potrebnú súčinnosť v podobe finančných prostriedkov na ďalšie pokračovanie prác. Vo zvyšku odkázal na obsah uplatnených opravných prostriedkov, v ktorých sú jednotlivé argumenty podrobne rozobraté. Na tieto argumenty však nedostal odpovede od všeobecných súdov, ktoré nereagovali ani na predložené dôkazy. Vo vzťahu k najvyššiemu súdu sťažovateľ iba stručne skonštatoval, že formalisticky odmietol jeho dovolanie, čím dokončil porušenie jeho práva na spravodlivosť.

6. Na tomto základe sťažovateľ v petite žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1. čl. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, z 20. 11. 2013, sp. zn. 50 C 126/2011- 111, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, z 30. 6. 2016 sp. zn. 3 Co 142/2014-135 a uznesením Najvyššieho súdu SR z 25. 10. 2017, sp. zn. 5 Co 94/2017, porušené bolo.

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 20. 11. 2013. sp. zn. 50 C 126/2011-111, sa zrušuje.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave, z 30. 6. 2016 sp. zn. 3 Co 142/2014-135, sa zrušuje.

Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25. 10. 2017, sp. zn. 5 Co 94/2017, sa zrušuje.

Najvyšší súdu SR je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

11. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa ods. 2 citovaného článku, kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Podľa ods. 3 citovaného článku, každý má právo na náhradu

škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

13. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

15. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. k čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07) a ich prípadné porušenie možno posudzovať spoločne.

II.1 K námietke o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť rozsudkom okresného súdu č. k. 50 C 126/2011-111 z 20. novembra 2013

16. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

17. Z princípu subsidiarity plynie, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou,

že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

18. Napadnutým rozhodnutím je okrem iného i rozsudok okresného súdu. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd, ktorý v prípade zistenia zásahu okresného súdu do základných práv alebo slobôd sťažovateľa bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu.

19. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K námietke o porušení základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Co 142/2014-135 z 30. júna 2016 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 94/2017 z 25. októbra 2017

20. Ústavný súd sa musel v prvom rade zaoberať otázkou včasnosti podania ako jednou z procesných podmienok prípustnosti sťažnosti. V tejto súvislosti bral do úvahy svoju pravidelnú judikatúru vychádzajúcu z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54, z ktorej vyplýva, že v prípade podania dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu a jeho procesného odmietnutia najvyšším súdom

je lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu považovaná za zachovanú. V takýchto prípadoch sa potom lehota určená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde počíta od právoplatnosti procesného rozhodnutia dovolacieho súdu. Ústavný súd v okolnostiach prípadu nepovažoval predloženú sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta napadnuté rozhodnutie krajského súdu, za oneskorene podanú, preto preskúmal jej dôvodnosť v rámci predbežného prerokovania sťažnosti.

21. Ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu, ale ani vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sa v celom odôvodnení sťažnosti nenachádza čo i len jediná dostatočne konkrétna a určitá ústavnoprávne relevantná námietka, ktorá by mala svedčať v prospech záveru o porušení označených práv. Prevažná časť sťažnosti je venovaná opisu skutkového stavu sťažovateľovej veci, ktorú všeobecné súdy prerokovali, ako aj právnym názorom, ktoré ich viedli k zamietnutiu jeho žalobného návrhu. Následne sťažovateľ predostiera vlastné hodnotenie dôkazov a svoj nesúhlas s právnymi závermi všeobecných súdov. Z obsahu ústavnej sťažnosti možno vyvodiť iba jeho nespokojnosť s rozhodnutiami všeobecných súdov a jeho očakávanie, že ústavný súd prehodnotí záver, ku ktorému dospeli v otázke posúdenia jeho žaloby, ktorou si uplatňoval nárok na zaplatenie sumy zodpovedajúcej ním vykonaných prác. V súvislosti s tým namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozhodnutí, z čoho vyvodzuje porušenie svojich práv.

22. Ústavný súd tak považuje za potrebné v prvom rade zdôrazniť, že iba strohé konštatovanie o porušení práv sťažovateľa, resp. nesúhlas s rozhodnutím všeobecného súdu bez ďalšieho, nie je dostačujúcim odôvodnením, na základe ktorého by ústavný súd mohol a mal preskúmať sťažovateľom tvrdené porušenie ústavou, listinou či dohovorom zaručeného práva, ak chýbajú objektívne okolnosti, ktoré by dovolili takýto záver aspoň na účely prijatia sťažnosti na ďalšie konanie. Kritika právnych záverov všeobecných súdov pri poskytovaní ochrany subjektívnym právam účastníkov konania musí mať v sťažnosti nevyhnutné prepojenie na základné práva a slobody sťažovateľa, a to nielen na úrovni návrhu na rozhodnutie vo veci samej, ale aj v rovine odôvodnenia sťažnosti, čo v prípade sťažnosti sťažovateľa absentuje.

23. Napriek uvedenému nedostatku sa ústavný súd oboznámil s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu, ktorý v rámci odôvodnenia poukázal na argumentáciu okresného súdu a na zdôraznenie jej správnosti doplnil nasledujúce: „*Ak teda navrhovateľ v konaní tvrdil, že pôvodne dojednaná cena podľa rozpočtu na 187.400,- Sk (odpornýnou uhradených) bola so súhlasom odporkyne zvýšená na sumu 231.820,- Sk, bolo jeho povinnosťou označiť a predložiť dôkazy na preukázanie tohto tvrdenia... navrhovateľ v konaní nepreukázal a nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by ním tvrdenú skutočnosť preukazoval. Pri popretí uvedeného tvrdenia odporkyňou i svedkom [REDAKOVANÉ] tak navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno ohľadom ním tvrdenej skutočnosti o zvýšení pôvodne dojednanej ceny so súhlasom odporkyne (podľa § 635 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka ak sa cena dohodla podľa rozpočtu, nesmie sa bez súhlasu objednávateľa zvýšiť). Rovnako navrhovateľ nepreukázal písomné schválenie prác a nákladov do rozpočtu nezahrnutých, či dodatočné písomné objednanie prác odporkyňou (podľa § 635 ods. 1 veta druhá Občianskeho zákonníka práce a náklady do rozpočtu nezahrnuté možno účtovať len vtedy, ak ich schválil objednávateľ písomne alebo ak práce dodatočne písomne objednal). Vzhľadom na mimoriadne stručný rozpočet na sumu 187.400,- Sk totiž nemožno dospieť bez ďalšieho k záveru, že práce a náklady uvedené v popise dohodnutých rekonštrukčných prác rekonštrukcie drevenice, ohľadom ktorého navrhovateľ tvrdil, že bol predložený 4.7.2008 a ním podpísaný 7.7.2008, a ktorý je podpísaný odporkyňou, predstavujú (resp. časť z nich) práce a náklady nezahrnuté do pôvodného rozpočtu, ktoré svojim podpisom odporkyňa schválila. Neunesenie dôkazného bremena navrhovateľom ohľadom ním tvrdených skutočností tak muselo viesť nevyhnutne k zamietnutiu návrhu.“*

24. Vo vzťahu k námietkam o nevyhovení návrhu sťažovateľa na vykonanie dôkazov výsluchom svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] krajský súd poukázal na § 120 ods. 1 prvú vetu Občianskeho súdneho poriadku a nadväzne skonštatoval, že „*Výsluch [REDAKOVANÉ] navrhovateľ nenavrhol (ani v návrhu na začatie konania, ani v písomných podaniach a ani na pojednávaniach); jej výsluch navrhol právny zástupca odporkyne na pojednávaní 24.4.2013. Na pojednávaní dňa 20.11.2013 navrhovateľ na dopyt súdu prvého stupňa, či žiada vykonať dokazovanie výsluchom [REDAKOVANÉ]*

uviedol, že vykonanie ďalších dôkazov ponechá na posúdení súdu. Na uvedenom základe súd prvého stupňa vyhlásil uznesenie, podľa ktorého ďalšie dokazovanie vo veci nenariadil a dokazovanie vyhlásil za skončené. Výsluch svedkyne [REDAKOVANÉ] navrhovateľ nenavrhol pred súdom prvého stupňa a v odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, na základe ktorých by bol uvedený dôkaz odvolacím dôvodom v zmysle § 205a ods. 1 O.s.p. (keď bol súdom prvého stupňa riadne poučený v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. a netvrdil, že by tento dôkaz bez svojej viny nemohol označiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa). Nakoľko navrhovateľ uvedený dôkaz neoznačil najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končilo dokazovanie na súde prvého stupňa, na uvedený dôkaz nemožno v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. prihliadať.“. Pokiaľ išlo o navrhovaný výsluch svedka [REDAKOVANÉ], krajský súd uviedol, že „Vzhľadom na nepreukázanie dojednania ceny diela 231.820,- Sk a dojednania naviac prác bolo pre rozhodnutie vo veci samej nepodstatné preukazovanie skutočnosti, že označená osoba vypomáhala navrhovateľovi pri rekonštrukčných prácach. Skutočnosť, že v určitom rozsahu navrhovateľ rekonštrukčné práce vykonal, sporná nebola a preto by výsluch [REDAKOVANÉ] na preukázanie tejto skutočnosti bol nadbytočný.“.

25. Vo vzťahu k výhradám sťažovateľa sa ústavnému súdu žiada pripomenúť, že nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali

za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

26. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia na vec vzťahujúcich sa právnych predpisov interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, legitímne a právne akceptovateľné. Okrem toho sa krajský súd zaoberal i námietkami sťažovateľa (v podstate obsahovo zhodnými s tými, ktorými odôvodňuje i ústavnú sťažnosť), a to v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní (v spojení s odôvodnením rozhodnutia okresného súdu) dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (m. m. I. ÚS 241/07).

27. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že ako základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, tak i právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v sebe zahŕňajú okrem iných záruk právo na odôvodnenie rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí jasne a zrozumiteľne dávať odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03). Odôvodnenie splňujúce už uvedené kritéria sa sťažovateľovi dostalo.

28. Do obsahu práva na súdnu ochranu nepochybne patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi konania poskytuje v dovolacom konaní, t. j. v konaní, v ktorom sa na základe mimoriadneho opravného prostriedku domáha ochrany pred dovolacím súdom z dôvodov, ktoré výslovne upravuje procesné právo. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom na poskytnutie ochrany v mimoriadnom opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť v rozsahu, v akom sa preukáže existencia dôvodu na poskytnutie súdnej ochrany v takom konaní (II. ÚS 249/05, III. ÚS 171/06 III. ÚS 307/07, III. ÚS 240/09).

29. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („*iura novit curia*“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať.

30. Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že právne závery, na ktorých je rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne. Najvyšší súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade nie sú založené sťažovateľom tvrdené dôvody prípustnosti jeho dovolania. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu preto nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivý súdny proces.

31. Nesúhlas sťažovateľa s obsahom napadnutých rozhodnutí krajského súdu a najvyššieho súdu nie je dôkazom o ich neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným. V tejto súvislosti ústavný súd dodáva, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania, vrátane ich dôvodov a námietok. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni

proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 329/04, II. ÚS 106/05, III. ÚS 32/07, III. ÚS 302/09, III. ÚS 75/2010). Týmto požiadavkám učinili všeobecné súdy vo veci sťažovateľa zadosť.

32. Na základe v tejto časti uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

33. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu však v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. augusta 2018